

Referat af 15. Europaudvalgsmøde tirsdag den 19. december 2006, 5 minutter efter mødet i Udenrigspolitisk Nævn, dog tidligst kl. 17.00

Til stede: Elisabeth Arnold (RV) formand, Charlotte Antonsen (V) næstformand, Erling Bonnesen (V), Ellen Trane Nørby (V), Jens Hald Madsen (V), Morten Messerschmidt (DF), Helle Sjelle (KF), Svend Auken (S), Lone Dybkjær (RV), Anne Grete Holmsgaard (SF).

Desuden deltog statsminister Anders Fogh Rasmussen og udenrigsminister Per Stig Møller.

Punkt 1. Afrapportering af møde i Det Europæiske Råd i Bruxelles den 14.-15. december 2006 Forelæggelse ved statsministeren

Det Europæiske Råd 14-15/12-06 – bilag 8 (formandskabets konklusioner)

Statsministeren: Vi havde topmøde torsdag og fredag i sidste uge, hvor Det Europæiske Råd uden den store dramatik nåede til enighed om en række væsentlige spørgsmål.

Topmødets hovedemne var EU's udvidelse.

Det Europæiske Råd godkendte den beslutning vedrørende de videre forhandlinger med Tyrkiet, som EU's udenrigsministre var blevet enige om tidligere på ugen. EU har dermed sendt et klart signal til Tyrkiet om, at Tyrkiet må leve op til sine forpligtelser, og at Tyrkiet må vise den vilje til omstilling, som er nødvendig.

Der var også en drøftelse af principperne for den videre udvidelse.

Der er forskellige holdninger til, hvor hurtigt og hvor langt den videre udvidelse skal gå. Men på topmødet var der bred enighed om, at vi bliver nødt til at håndtere den videre udvidelsesproces forsvarligt. Det vil først og fremmest sige, at vi på den ene side må sikre os, at de lande, som søger om optagelse i EU, først opnår medlemskab, når de er parate, og når de har gennemført de nødvendige reformer – og på den anden side, at vi også bliver nødt til at - og det gør vi jo også - tage hensyn til EU's evne til at optage nye medlemmer.

I forbindelse med debatten om den videre udvidelse var der enighed om at bekræfte det perspektiv om EU-medlemskab, som landene på det vestlige Balkan har.

Der var på topmødet også en drøftelse af EU's samarbejde om retlige

og indre anliggender.

Drøftelsen koncentrerede sig om problemerne med ulovlig indvandring i Middelhavsområdet. Der var bred enighed om at styrke EU's indsats for at forstærke grænsekontrollen og håndteringen af illegale indvandrere, som ankommer fra Nordafrika. Det skal bl.a. ske igennem en styrkelse af EU's grænsekontrolagentur – Frontex – og ved så snart som muligt at etablere et kystpatruljeringsnetværk i samarbejde med landene i regionen.

Der var samtidig en meget klar erkendelse af, at der er et stort behov for at øge den forebyggende indsats i forhold til landene i Afrika. Vi skal fra europæisk side styrke vores bistand til de afrikanske lande og bidrage til at skabe bedre levevilkår og muligheder i landene, flygtningene kommer fra.

Der var også en kort drøftelse af mulighederne for at styrke beslutningsprocedurerne inden for samarbejdet om retlige og indre anliggender. Drøftelsen fokuserede primært på mulighederne for at anvende Nicetraktatens såkaldte passerellebestemmelse. Bestemmelsen gør det som bekendt muligt at overføre det mellemstatslige strafferetlige og politimæssige samarbejde til det overstatslige samarbejde i søjle 1. Men der var, som jeg sagde allerede ved forelæggelsen i Europaudvalget, ikke tilslutning til det blandt medlemslandene.

Det finske formandskab afrapporterede kort fra sine foreløbige konsultationer med medlemslandene om forfatningstraktaten. Det var en bekræftelse på det billede, vi kender. Nemlig at flere finder, at forfatningstraktaten har de rette elementer at arbejde videre på, men også, at vi selvfølgelig skal respektere folkeafstemningerne i Frankrig og Holland. Den tyske forbundskansler redegjorde derefter kort for den videre procedure under tysk formandskab. Tyskland vil som bekendt arbejde frem mod, at Det Europæiske Råd kan vedtage en køreplan for det videre traktatarbejde på vores topmøde i juni 2007.

For så vidt angår energi og innovation bekræftede Det Europæiske Råd den enighed, som blev opnået på det uformelle topmøde i Lahti. Det er konklusioner, som peger frem mod forårstopmødet, hvor særlig energi bliver et væsentligt emne. Der blev også opnået enighed om konklusioner på klimoområdet, som også bliver et af de emner, som jeg forventer, vil komme til at fylde meget under tysk formandskab. Et stærkt samarbejde i EU er en afgørende forudsætning for en ambitiøs international klimaaftale for perioden efter 2012.

For så vidt angår de udenrigspolitiske emner vil jeg nævne, at jeg tog spørgsmålet om EU's fortsatte støtte til Afghanistan op under middagsdrøftelserne. Jeg understregede, at det er nødvendigt, at EU også fortsat opretholder en væsentlig støtte til genopbygningsindsatsen i Afghanistan. Det var der bred

støtte til, og Det Europæiske Råd vedtog en erklæring, hvor det bl.a. blev understreget, at EU er parat til at intensivere sin indsats i Afghanistan.

Alt i alt var det et godt topmøde, som afspejlede en høj grad af enighed på en række væsentlige spørgsmål.

Udenrigsministeren På middagen for udenrigsministrene var der en generel drøftelse af den aktuelle situation i Mellemøsten. Vedrørende Libanon var hovedformålet at sende et stærkt signal om støtte til Siniora. Jeg arbejdede for at få styrket teksten og fik indføjet en direkte henvisning til spørgsmålet om Shebaa Farms. Et punkt som Siniora hele tiden har lagt stor vægt på.

Der blev sendt et klart signal til Syrien om, at Syrien skal standse enhver indblanding i Libanons interne anliggender for at kunne udvikle normale forbindelser til omverdenen.

Der blev også enighed om at sende et stærkt signal til Iran om, at EU er klar til sanktioner i Sikkerhedsrådet, hvis Iran ikke lever op til sine forpligtelser.

Vi udtrykte bekymring over Irans negative indflydelse i regionen. I forbindelse med Holocaust-konferencen i Iran fordømte EU enhver fornægtelse af Holocaust.

Afrika-drøftelsen fokuserede som ventet på Sudan. Vi fik en meget stærk tekst, hvor EU tilkendegav, at man er stærkt foruroliget over den stigende vold mod civile i Darfur.

På dansk foranledning blev der sendt et signal til Sudans regering om ikke at trække tiden ud i spørgsmålet om en AU/FN-styrke i Dafur. Vi blev enige om, at EU's udenrigsministre må overveje EU's holdning på næste møde den 22. januar.

Lone Dybkjær spurgte, hvad der i realiteten lå i dette med, at landene skulle være parate, om der deri lå en erkendelse af, at de tidligere optagne medlemslande ikke havde været parate.

Lone Dybkjær havde bemærket, at statsministeren havde sagt, at man havde bekræftet Balkan-landenes medlemsperspektiv, men hun ville gerne vide, hvordan det lå med absorptionsevnen. I forhold til Balkan-landene var det relativt få millioner mennesker, det drejede sig om, sagde Lone Dybkjær, men hun ville gerne forstå argumentationen i forhold til Tyrkiets 70 millioner, idet hun erklærede sig enig med regeringen i, at det var en anden form for absorptionsevne, der var nødvendig dér end i forhold til Balkan-landene.

Vedrørende køreplanen havde man i juni fået at vide, at det vurderedes, at det finske formandskab havde været inde i fortrolige drøftelser om og ville arbejde videre med køreplanen. Var det alligevel ikke en sænkning af

ambitionen i forhold til det, de tidligere havde hørt, og havde man haft nogle drøftelser af, hvad en lidt længere ramme skulle være, når man ikke var færdige før i 2009, spurgte Lone Dybkjær.

Vedrørende EU's støtte til Afghanistan ville Lone Dybkjær gerne vide, om det danske forbehold ville spille nogen rolle i forbindelse med, at EU ville intensivere sin indsats dér. Vi var i dag via vores medlemskab af NATO med i Afghanistan, sagde Lone Dybkjær og spurgte om det ville genere os, hvis EU alene ville intensivere sin indsats på det civile område.

Svend Auken spurgte til formen på møderne, og om det ikke var rigtigt forstået, at det, der i realiteten skete på topmøderne, var, at man efter at have hørt formanden for Europa-Parlamentet og kvitteret for rapporteringen fra formandskabet og måske også fra Kommissionen, havde en bordrunde, hvor 27 lande skulle behandle et eller flere emner, at man dermed var færdige for aftenen, at embedsmændene så sad og skrev teksterne om natten, og at 87 mennesker mødtes den næste formiddag for at redigere teksterne. Altså at 27 gange 3 ministre - statsministeren, finansministeren og udenrigsministeren fra hvert af de 27 lande - sad og lavede om på det kommuniké, som alle havde haft lejlighed til at se i forvejen, og at man så til sidst var færdig.

Man havde bevæget sig langt fra dengang, det var fra 9 til 12 til 15 lande, der deltog i diskussionerne, til dette her ragnarok, hvor op mod 100 mennesker skulle sidde og redigere teksten, sagde Svend Auken. Han syntes ikke, at det virkede betryggende, og han kunne godt forstå, at statsministeren var taget hjem før tid. Svend Auken sagde, at det ikke var nogen kritik af statsministeren, men at han gerne ville vide, om det var sådan, at man på en eller anden konstruktiv måde kunne finde ud af, hvad man kunne gøre for at gøre den proces mere meningsfyldt, om man ikke kunne prøve at finde en anden måde at arbejde på. Svend Auken mente, at man vel ikke kunne undgå at tænke tanker i retning af, om man ikke kunne gøre noget for at forbedre arbejdsformen.

Svend Auken havde bemærket, at statsministeren samme dag havde haft besøg af Angela Merkel, og at der havde været to væsentlige emner oppe, som havde relation til dette her, forfatningstraktaten og energi, altså de emner, der havde fyldt meget i det, statsministeren havde fortalt Europaudvalget om fra topmødet.

For så vidt angik selve emnerne sagde Svend Auken, at socialdemokraterne i det store og hele var meget enige i den linje, den danske regering havde fulgt. Og han tilføjede, at det var klart, at man i spørgsmålet om forfatningstraktaten var nødt til at være afventende i forhold til, hvad der skete i Frankrig og Holland, og hvad Tyskland spillede ud med.

På Svend Auken virkede det meget fornuftigt, at statsministeren under

det pressemøde, der have været tidligere på dagen, var begyndt at tale om EU-traktaten, han troede selv, at vi ikke nødvendigvis var bundet til, at det skulle være en forfatningstraktat, men en traktat, der trak EU i den rigtige retning, og at de ville få lejlighed til på et senere tidspunkt at diskutere, hvad man forstillede sig.

Svend Auken fandt det tilfredsstillende, at energi og klima blev hovedemnerne på forårstopmødet, og han håbede, at socialdemokraterne ville blive inddraget i, hvad de danske bidrag skulle være. Det var de blevet i første omgang, og det håbende de også fortsat at blive, sagde Svend Auken.

Vedrørende Afghanistan havde Svend Auken forstået, ikke at EU havde vedtaget, at der skulle være en større indsats, men at statsministeren havde rejst spørgsmålet om det, og Svend Auken støttede, at vi gjorde en større indsats i forhold til Afghanistan.

Vedrørende spørgsmålet om den ulovlige indvandring syntes Svend Auken, at det var et oplagt emne at hjælpe hinanden med på den måde, som man også lagde op til, at der både kunne være tale om økonomisk bistand og om fælles initiativer og fælles støtte.

Anne Grete Holmsgaard sagde, at hun havde kommentarer til to emner.

Det ene var den illegale indvandring fra Afrika, hvor statsministeren havde sagt, at der skulle indføres en forstærket forebyggende indsats. Hun ville gerne vide, hvad det var for en forebyggende indsats, og om Danmark havde støttet, at der skulle gøres noget nu, eller om det var Danmarks holdning, at det var noget, der havde lange udsigter.

Anne Grete Holmsgaard spurgte også om den forebyggende indsats ville blive koblet med den globale opvarmning i Afrika.

For rapporterne og stort set al videnskabelig dokumentation på området sagde, at den globale opvarmning ramte folk i Afrika meget, meget hårdt, og dermed også ramte landenes muligheder for at få en bæredygtig økonomi, så de kunne bringe sig selv på fode.

Vedrørende energi gjorde Anne Grete Holmsgaard opmærksom på, at det var første gang, at EU har vedtaget, at omkostningerne ved ikke at handle er større end ved at handle, og hun spurgte, hvilke konsekvenser man ville drage af det fra dansk side. Anne Grete Holmsgaard syntes, at det var besynderligt, at Danmark hverken i forbindelse med topmødet eller i forbindelse med miljøministrenes møde tidligere, havde meldt Danmarks holdning ud. Anne Grete Holmsgaard ville gerne vide, om statsministeren var enig i det synspunkt, at det ville være meget hjælpsomt over for Kommissionen, hvis Danmark meldte en ambitiøs målsætning ud, inden Kommissionen skulle fremlægge sit energiudspil i januar.

Morten Messerschmidt sagde, at der var tre temaer, han ville berøre.

Det første vedrørte forfatningen. Morten Messerschmidt havde bemærket, at statsministeren havde sagt, at beslutningerne i henholdsvis Holland og Frankrig naturligvis skulle respekteres. Det troede Morten Messerschmidt var en ting, de alle kunne blive enige om, men at spørgsmålet var, hvordan en sådan respekt skulle manifesteres. Morten Messerschmidt spurgte, hvilke overvejelser der havde været fremme, om man respekterede dem ved at holde nye folkeafstemninger om nogenlunde det samme dokument i de to lande, eller om man respekterede dem ved at tage hele dokumentet tilbage.

Når man læste dokumenterne, så man, at der var to elementer, der var blevet drøftet. Det ene var en udnyttelse af de muligheder, der fandtes i de eksisterende traktater. Morten Messerschmidt havde bemærket, at statsministeren allerede ved forelæggelsen klart havde sagt, at der ikke var opbakning til at anvende passerellebestemmelsen, og han ville gerne vide, hvad det var for muligheder i de eksisterende traktater, man så havde drøftet, hvilke muligheder, der lå nu, som man ville udnytte, og som ikke havde været udnyttet tidligere.

I forhold til det andet element at fortsætte reformprocessen, mente Morten Messerschmidt, at det måtte skulle forstås sådan, at den fortsættelse af reformprocessen ikke skulle ligge i direkte forlængelse af det, der lå i forfatningen, for så kunne man lige så godt have skrevet, at det var en fortsættelse af forfatningen.

I forhold til Tyrkiet havde Morten Messerschmidt bemærket, at statsministeren ved forelæggelsen klart havde understreget, at absorptionskapaciteten skulle have mere fokus, derfor spurgte han, om det var noget, alle lande var enige i, om der var generel forståelse for, at det skulle være et element, der skulle fremhæves.

I forhold til Nordcypern spurgte Morten Messerschmidt, om problematikken havde været drøftet, og hvilke løsningsmodeller der havde været fremme. Morten Messerschmidt sagde, at han huskede, at statsministeren ved forelæggelsen havde været meget klar i mælet i forhold til den problematik, og at de fuldstændigt delte det synspunkt, at det var Tyrkiet, der var et problem, at det var dem, der var besættelsesmagten, og Morten Messerschmidt ville gerne høre, om det var blevet kommunikeret klart til Tyrkiet.

Endelige spurgte Morten Messerschmidt som opfølgning på det, Svend Auken havde sagt vedrørende den illegale indvandring, om problemet med den frie bevægelighed over grænserne var blevet nævnt fra vores eller fra andre landes side.

Charlotte Antonsen sagde, at hun alt taget i betragtning syntes, at det havde været ikke alene et tilfredsstillende, men også et fremadrettet topmøde,

når man så på de emner, der var blevet behandlet. Hun mente, at det var fornuftigt, at man begyndte at tackle de uenigheder, der havde været.

De vidste alle, at man skulle afvente der franske valg, det havde de vidst i al den tid, tænkepausen havde eksisteret, sagde Charlotte Antonsen, så hun kunne ikke se, at det kunne komme bag på nogen. Det var en stor sag i Frankrig, og derfor havde vi hele tiden vidst, at det nok vil trække ud. Hun syntes, det var klogt, at man benyttede den mellemliggende tid til at tage nogle af de fremadrettede emner op, og der var Tyrkiet også et emne, som det var rimeligt at tage fat på.

Charlotte Antonsen syntes også, at det var klogt, at man satte udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitikken højt på dagsordenen, ved at støtte Afghanistan. Hvis EU ville have befolkningen til at erkende, at det var en god idé, at vi styrkede den udenrigs- og sikkerhedspolitik i en eller anden ny traktat, var det klart, at vi skulle tage det alvorligt dér, hvor der var en situation i øjeblikket, som vi havde en klar interesse i at være med til at løse.

Det om udenrigspolitikken gjaldt også for Dafur/Sudan, sagde Charlotte Antonsen. Selvfølgelig skulle man håndtere de problemer, der var grænseoverskridende, og det var klogt at benytte denne periode til at se på, hvad man dér kunne blive enige om i EU-kredsen.

Charlotte Antonsen syntes, det var glædeligt at se, at man ville skærpe interessen omkring Afrika, det spillede selvfølgelig også en rolle, især for de sydeuropæiske lande i EU, at man så på hele viften, så man på en eller anden måde fik en holdning i kredsen af lande til, hvordan man skulle begynde at håndtere de problemer, som landene hver især syntes var vigtige.

Formandskabet havde sagt, at man ville lave en køreplan, og det var en fornuftig måde at håndtere det på, sagde Charlotte Antonsen.

Statsministeren svarede først Lone Dybkjær at den betingelse, at et land skal være klar til at kunne blive medlem af EU, sådan set bare var en gentagelse af det, der allerede gjaldt. Der var ikke indført nye skærpede krav, men det var en understregning af, at selvfølgelig skal et land være klar for at kunne blive medlem af EU.

For så vidt angik det, statsministeren kaldte EU's evne til at optage nye medlemmer, havde man haft en generel drøftelse og ikke en landespecifik drøftelse. Så drøftelsen havde altså ikke været møntet på bestemte lande, sagde statsministeren, men han syntes personligt, at det var godt, rigtigt og vigtigt, at der blev sendt et klart signal til landene på Vestbalkan om, at det var perspektivet, hvis de opfyldte betingelserne.

Med hensyn til køreplanen vedrørende forfatningsraktaten sagde statsministeren, at man ikke havde noget kendskab til, at det tyske formandskab lagde op til en langsom proces, det var hans opfattelse, at det ville være øn-

skeligt med en hurtig proces, og det var også det tyske formandskabs udgangspunkt, tilføjede han.

Med hensyn til Afghanistan kunne statsministeren ikke forestille sig, at der skulle blive problemer med de danske undtagelser. Der var to former for støtte, der kunne komme på tale fra EU's side i Afghanistan, den ene var økonomisk støtte til genopbygning, og den anden var støtte til det politimæssige og det civile område, og statsministeren forestillede sig ikke, at der var noget af det, der kunne komme i konflikt med de danske undtagelser.

Til Svend Auken, der nostalgisk havde tænkt tilbage på, hvordan det var dengang, der var 9 og 12 medlemmer af EU sagde han, at det var rigtigt, at det i dag var andre tider. Men statsministeren foretrak alligevel, at de havde et EU med mange medlemmer. Det var imidlertid klart, sagde han, at det gav andre former at mødes under, når man var 25 eller 27 lande. Det var på forårstopmødet, at der var tre ministre med fra hvert land, på et topmøde som dette var der som udgangspunkt to med fra hvert land, men det var selvfølgelig også en stor forsamling, og derfor var EU's arbejde nu i meget høj grad en kombination af den forberedelse, der skete inden, og den besluttende drøftelse, der fandt sted på mødet.

Hvis man så på topmøderne, måtte man sige, at hovedparten af den konkrete substans, de konkrete elementer, der blev drøftet, var forberedt grundlæggende i de respektive ministerråd, og hvis topmødet kom med politiske signaler, blev de fulgt op i der respektive ministerråd. Det var dér detalldrøftelserne fandt sted, ikke på topmødet, dér havde man helt overordnede drøftelser.

På Svend Aukens spørgsmål om, hvordan møderne foregik, svarede statsministeren, at der var de store sessioner med ganske mange omkring bordet, men at der jævnligt skete det, at udenrigsministrene holdt møde for sig og stats- og regeringscheferne holdt møde for sig, så de kun var halvt så mange og havde bedre muligheder for at gå direkte i diskussion over bordet. Der var altså forskellige mødeformer.

Statsministeren sagde, at det var rigtigt, som Svend Auken havde sagt, at han om dagen havde haft møde med Angela Merkel, hvor de havde drøftet forfatningstraktaten og energipolitikken.

For så vidt angik forfatningstraktaten var der ikke meget at føje til i forhold til det, statsministeren havde rapporteret fra topmødet, fordi de på indeværende tidspunkt ikke var inde i en fase, hvor der kunne siges ret meget om substansen. Men Tyskland og Danmark var enige om, at forfatningstraktaten var det rigtige udgangspunkt at have. Det havde de også vedtaget med meget stort flertal i Folketinget, sagde statsministeren, men man måtte også se i øjnene, at man på et eller andet tidspunkt var nødt til at præsentere en anden

tekst i en eller anden udgave, fordi man var nødt til at respektere afstemningsresultaterne i Holland og Frankrig. Og statsministeren troede også, uden at det var drøftet meget konkret, at det var rigtigt at sige, at vi måtte fra tysk og dansk side være interesserede i at finde en så hurtig afklaring som muligt af dette her.

Statsministeren sagde, at han og Angela Merkel – i hvert fald når man talte om de overordnede linjer - så ret ens på energispørgsmålet, og at han var meget glad for, at Angela Merkel ville gøre energi og klima til højt prioriterede områder under det tyske formandskab, når Tyskland fik formandskabet i 2007. Det var ganske tilfredsstillende, sagde statsministeren og tilføjede, at han havde benyttet anledningen til på mødet igen at markedsføre det danske energiudspil, som var sendt til EU-Kommissionen, fordi vi mente, at der i det var mange værdifulde redskaber til at nå de ambitiøse mål, men at han ville vende tilbage til det.

Svend Auken havde nævnt den danske energiplan, og Anne Grete Holmsgaard havde været inde på, at den danske regering ikke havde sagt noget om 30 pct. målsætningen på klimaområdet, sagde statsministeren. Nogle lande begyndte tilsyneladende nu at rejse en målsætning om, at vi skulle nå en reduktion på 30 pct. i 2020, og det jo lød meget flot, tilføjede han. Men han ville blive meget mere imponeret, når de samme lande ville slutte sig til de danske energimålsætninger, fordi redskabet til at nå disse ambitiøse høje mål på klimaområdet var, at man var parat til at træffe ambitiøse beslutninger på energiområdet.

Vi lagde fra dansk side op til både en ambitiøs energipolitik og en ambitiøs klimapolitik, og netop fordi vi fra dansk side var ambitiøse, var det sådan, at når vi havde fremlagt målsætninger, så overholdt vi dem, og så ville vi forbeholde os, at man så sammenhængen mellem mål og midler, sagde statsministeren. Og tilføjede han – uden at ville nævne navne på enkelte lande – han havde hørt, at nogle havde forbehold over for den ambitiøse danske politik med bindende målsætninger på energiområdet. Men han ville gerne gribe det an i den rigtige rækkefølge, nemlig at sikre, at vi fik besluttet de rigtige redskaber til at nå de flotte mål på klimaområdet, ved at have en ambitiøs energipolitik. Vi skulle nok lægge os i selen for en ambitiøs klimapolitik, men vi havde allerede fremlagt en ambitiøs energipolitik, og den behøvede vi tilslutning til, da den var redskabet til at kunne nå klimamålene, gentog statsministeren. Derfor ville han ikke tage hatten af for den ambitiøse målsætning på klimaområdet, før han havde set, at man var parat til at tilslutte sig redskabet til at nå den.

Statsministeren sagde til Anne Grete Holmsgaard, at Udvikling og global opvarmning var to forskellige temaer i EU, men det var klart, at man,

når man skulle snakke generel udvikling, også var nødt til at inddrage de aspekter, som den globale opvarmning havde på udviklingen i udviklingslandene.

Til Morten Messerschmidt sagde statsministeren, at han ikke kunne føje mere til det, han havde sagt om forfatningstraktatens skæbne.

Med hensyn til det, der stod i topmødeerklæringen om mulighederne i eksisterende traktattekster, sagde statsministeren, at når man talte om RIA, så troede han ikke, at der var tilslutning til at gøre mere på området, og at hans prognose ville være, at der ikke skete noget på det område, før der var en afklaring på traktaterne.

Der havde ikke været nogen drøftelse om Tyrkiet på topmødet, man havde godkendt den beslutning vedrørende de videre forhandlinger med Tyrkiet, som udenrigsministrene var blevet enige om nogle dage før.

Svend Auken sagde vedrørende mødeformen, at det ikke var sådan, at socialdemokraterne ønskede, at man pludselig skulle reducere de 27 lande til 9 lande. De havde kæmpet i fællesskab for at få udvidelsen, sagde han, men han mente, at man måtte erkende, at skulle man undgå, at møderne kom til at ligne FN-generalforsamlinger, måtte man gøre noget - og det gjaldt ikke kun topmøderne, det gjaldt også de almindelige ministerrådsmøder - så de ikke blev for store til, at man kunne have egentlige forhandlinger. spørgsmålet var, om statsministeren ville overveje at komme med nye procedureforslag, for statsministeren havde ret i, at som det var nu, kunne man ikke komme i forhandlinger.

For så vidt angik udspillet til en energistrategi spurgte Svend Auken, hvad regeringen ventede på. Han tilføjede, at det var klart, at det udspil, vi selv kom med, satte også den danske regering under pres. Vi kunne dårligt forvente, at andre skulle leve op til vores ambitiøse krav, hvis det ikke også for danskerne var et virkeligt forpligtende oplæg. Han troede, at det var meget afgørende, at vi fra dansk side, støttede, at tyskerne ville prioritere vedvarende energi.

Lone Dybkjær sagde, at man kun kunne undre sig over, at statsministeren blev ved med at gentage ting, som der ikke var noget nyt i, men at hun så måtte forstå det sådan, at der ikke var noget nyt i det f.eks. i forhold til Bulgarien og Rumænien, at det var præcis de samme betingelser, som det havde været.

Lone Dybkjær spurgte, om man overhovedet havde drøftet spørgsmålet om Berlin-erklæringen. Hvis man ikke havde gjort det, ville hun gerne vide, om statsministeren vidste noget om, hvad de videre planer, var. Hvis ikke statsministeren kunne svare i det indeværende møde, kunne Europaudvalget måske senere få at vide, hvordan den danske regering ville forholde sig

til Berlin-erklæringen og om den danske regering ville bidrage til erklæringen, tilføjede Lone Dybkjær.

Anne Grete Holmsgaard sagde, at det med mål og midler var ligesom med ægget og hønen, man kunne blive ved med at diskutere, hvad der kom først, og så kom der ikke noget ud af det.

Men det, Anne Grete Holmsgaard havde spurgt statsministeren om, var, sagde hun, om han var enig i, at det ville være hjælpsomt over for Kommissionen at komme med et mere ambitiøst udspil i energipolitikken i januar, og om Danmark ville lægge op til også at tilslutte sig den 30 pct. -målsætning, som andre lande havde spillet ud med. Anne Grete Holmsgaard mente, at det ville være klogt, hvis man ville have sit eget energiudspil fremmet, at melde ud, at man rent faktisk tilsluttede sig den 30 pct. -målsætning, og hun spurgte, om statsministeren overhovedet kunne forestille sig, at man, når man havde vedtaget målsætningen om højst 2 grades opvarmning, kunne vedtage en målsætning om en reduktion, der var lavere end 30 pct.

Morten Messerschmidt spurgte først, hvor de 30 pct. kom fra, hvorfor det lige var 30 pct. og ikke et eller andet andet tal.

Morten Messerschmidt sagde, at han ikke vidste, om det var hønen eller ægget, han støttede, men at han var tilhænger af, at man rationaliserede og effektiviserede og generelt forbedrede energiproduktionen. Det betragtede han som væsentligere end det med CO₂-udslippet. De økonomiske konsekvenser af at lave en bedre energiproduktion, var for Morten Messerschmidt det vigtigste, sagde han, og derfor ville han høre, om det ikke også var det, der lå til grund for statsministerens tøvende holdning til at støtte 30 pct. -målsætningen.

Med hensyn til forfatningstraktaten sagde Morten Messerschmidt at han selvfølgelig fuldstændigt respekterede, at statsministeren ikke kunne sige noget nu, men at han alt i alt måske alligevel var en smule forundret over svarene. Når nu slutdokumentet beskrev, at man skulle anvende de muligheder, de eksisterende traktater indeholdt, og statsministeren samtidig sagde, at der generelt var enighed mellem landene om, at passerellebestemmelse ikke skulle bruges, hvad var det så for andre eksisterende muligheder, der sigtedes til, spurgte Morten Messerschmidt. Hvilke muligheder udenfor passerellebestemmelsen var det, der tænktes på, da embedsmændene om natten skrev dette dokument, spurgte han.

Statsministeren sagde, at Svend Auken havde spurgt, om ikke den måde, som EU fungerede på i dag med de mange om bordet, der skulle tale sammen, nødvendiggjorde en ændret procedure, og at det hurtige svar var, at man faktisk havde ændret proceduren. Statsministeren tilføjede, at han selvfølgelig også ville sige, at hvis der på områder, som han havde med at gøre, opstod en situation, hvor han følte, at det var nødvendigt og rigtigt at gå ind

tidligere, så gjorde de det selvfølgelig.

Statsministeren svarede Lone Dybkjær, at han ikke troede, at det var enestående i politik, at man af den ene eller den anden grund følte sig nødsaget til at gentage, hvad man tidligere havde sagt og skrevet, og at det somme tider alligevel kunne have sin virkning. Det præcise svar var, at der ikke var nogen ny situation på det område, den var den samme som for Bulgarien og Rumænien, tilføjede statsministeren.

Lone Dybkjær gjorde opmærksom på, at hun også havde spurgt til Berlin-erklæringen.

Berlin-erklæringen havde ikke været drøftet, svarede statsministeren og tilføjede, at han troede, at det kommende tyske formandskab var meget søgende i øjeblikket, at han derfor ikke var i stand til at sige noget om, hvad den ville komme til at indeholde, men at han troede, at den ville blive relativt kortfattet.

Statsministeren tilføjede, at han heller ikke ville udelukke, at det kunne være nyttigt med et konkret bidrag fra dansk side, det ville helt afhænge af situationen. I så fald ville man selvfølgelig følge de normale procedurer og aftaler, der var fastsat mellem regeringen og Europaudvalget.

Til Anne Grete Holmsgaard sagde statsministeren, at man fra dansk side selvfølgelig hele tiden overvejede, hvordan man bedst fremmede sit energiudspil. Men gentog statsministeren, han troede, at det var energiudspillet, der var redskabet til at nå de flotte mål, og at Kommissionen ikke var i tvivl om, at vi fra dansk side stræbte temmelig højt. Statsministeren gentog også, at vi i Danmark havde den tradition, at hvis vi først stillede en målsætning op, så overholdt vi den. Det betød også, at vi måske var en kende mere omhyggelige end andre, når vi forberedte os, fordi vi gerne ville være sikre på, at når vi bandt os til en målsætning, så var det realistisk også at få den opfyldt.

Der skulle være sammenhæng mellem mål og midler, gentog statsministeren, og energipolitikken var et af de allervæsentligste redskaber til at nå målet i klimapolitikken, tilføjede han.

Derudover var det vigtigt i klimapolitikken, at få draget de største udledere uden for EU med ind i drøftelserne. EU's andel blev af CO₂-udslipstadigt mindre, så det sagde sig selv, at uanset hvilke mål vi stillede op, nyttede det ikke noget, hvis vi ikke havde andre af verden meget store bidragydere til CO₂-udslippet med.

Endelig fremhævede statsministeren et tredje aspekt, nemlig den byrdefordeling, der skulle være internt i EU. De havde haft diskussionen om byrdefordelingen i forbindelse med effektiviseringen osv., og Danmark havde påtaget sig meget ambitiøse forpligtelser også hårdere forpligtelser end visse andre lande, sagde statsministeren, og derfor var det ikke helt ligegyldigt,

hvordan byrdefordelingen blev tilrettelagt, tilføjede han.

De eksisterende muligheder, der måtte være på basis af bekendte traktater, havde de ikke haft nogen egentlig drøftelse af på topmødet, sagde statsministeren til Morten Messerschmidt, og tilføjede, at han ikke havde noget imod, at man undersøgte, om der var mulighed for at forberede et samarbejde om de mulige forbedringer, der var inden for de eksisterende traktater. Men der havde altså ikke været egentlige drøftelser om det på topmødet, gentog han.

Anne Grete Holmsgaard sagde, at hun ville vende tilbage til klimaet, fordi det var rigtigt, at de andre lande naturligvis skulle inddrages, men at det var sådan, at hvis der ikke var nogen, der brød hul i dette her, kom der ikke nogen aftale. Og derfor ville hun gerne høre, om statsministeren ikke var enig i, at EU var den eneste part, der i øjeblikket kunne påtage sig det job.

Anne Grete Holmsgaard sagde, at hun syntes, at det, statsministeren havde sagt om byrdefordelingen, var ejendommeligt, og hun spurgte, om hun skulle forstå det sådan, at man skulle lave en intern byrdefordeling, inden man kunne melde forpligtende målsætninger ud fra dansk side.

Statsministeren svarede nej, sådan måtte det ikke forstås. Han ville bare understrege, at fra dansk side arbejdede vi meget seriøst med dette her, vi meldte ikke bare store, flotte målsætninger ud, uden at vi havde vished for, at der var de redskaber, der skulle til for at nå de flotte mål.

Statsministeren, sagde at han gerne ville sige, at han meget gerne ville være med til at sætte ambitiøse mål op i klimapolitikken, men at han også gerne ville, at vi havde sikkerhed, for at der også var vilje til at følge ambitiøse mål i energipolitikken, da det var det, der skulle føre til målene for klimapolitikken.

Svend Auken sagde, at han var meget tilfreds med det sidste, der var blevet sagt, og at han var enig i det, Anne Grete Holmsgaard havde sagt om nødvendigheden af ambitiøse klimamålsætninger. Men tilføjede han, han var nødt til at sige, at det sagde sig selv, at man blev nødt til at se på den interne byrdefordeling i EU. Når en række lande havde en forøgelse på 30 pct. eller 40 pct. og andre en reduktion på 30 pct., så blev man nødt til at gøre noget. Man måtte selvfølgelig sætte et både nogenlunde realistisk og også ambitiøst mål og så finde ud af, hvordan byrdefordelingen skulle være. Man kunne ikke køre videre med den byrdefordeling, der var i øjeblikket, det sagde sig selv.

Statsministeren sagde, at så kunne julefreden sænke sig, han var fuldstændigt enig i det, Svend Auken havde sagt.